

הסקרנים, ואנשי המשטרה והשב"כ מנסים להתחקות אחרי מבצעי הפיגוע ועוזריהם.

במוקד־להגנת־הפרט מתארגנים באותו זמן לגל נוסף של מעצרים, שבעקבותיו, הם יורעים, יגיעו אליהם פניות רבות הנוגעות לדרכי החקירה הנוקשות של השב"כ, לתנאי מעצר מנוגדים לחוק ולאיתור עצירים שבני משפחותיהם לא קיבלו דיווח על מקום הימצאם. לדעתם, גם ברגעים הקשים ביותר צריכים גורמי הביטחון להקפיד על שמירת חוק, והם לקחו על עצמם למתן את החריגות הצפויות.

ב"פרויקט העינויים" הוחל במוקד אחרי גל המעצרים של מארס שעבר (שבא בעקבות גל פיגועי ההתאבדות). אז הגיעו דיווחים מבת־הכלא על חקירות בעינויים, והמוקד, כמו גם ארגוני זכויות־אדם אחרים, החל להגיש עתירות לבג"ץ נגד העינויים. הפעילות הזו נמשכת עד היום, והחודש היו למוקד גם שתי הצלחות קטנות, בעתירות שהוגשו על־ידי עו"ד אנדרה רוזנטל.

עתירה אחת נידונה בפני השופט המחוזי עוני חבש. ג'אבר די־רייה התלונן על כי לא נותנים לו להתקלח מדי יום, כפי שקובעות תקנות שב"ס. נציגת הפרקליטות אמרה כי הסיבה היא "חוסר משאבים", אולם אחרי הגשת העתירה נמצאו לפתע המשאבים הנחוצים, והוא קיבל אישור להתקלח מדי יום. המוקד משך את עתידתו, אך המדינה חויבה לשלם הוצאות. "אין להשלים עם מצב שלפיו נשללת זכותו של עציר למקלחת יומיומית", קבע השופט. "אימתן אפשרות לאדם לשמור על נקיונו האישי פוגעת בכבודו", הוסיף.

העתירה השנייה נידונה בפני השופט גלעד גלעדי בכאר־שבע. ראאד קפישה, שנחשד בהשתייכות לג'האד־האיסלאמי, קבל על כך שלא ניתן לו להתקלח ודרש שיינתן לו לעשות את צרכיו בפרטיות. עד להגשת העתירה לא היתה הפרדה מספקת בין מיטות העצירים לבין פינת השירותים, והעצירים נאלצו לעשות את צורכיהם לעיני שכניהם לחרר.

גם העתירה הזו התקבלה. "אין צורך להכביר מלים כדי להסביר שאדם רשאי לעשות את צרכיו בפרטיות, מבלי שיהיה חשוף באותו זמן לעיני אחרים", קבע השופט, והוסיף כי מניעת הזכות הזו פוגעת בכבוד האדם (ומשום כך מנוגדת לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו).

שני הפסקים הללו יהוו תקדימים, ובת־המעצר ברחבי הארץ ייאלצו לנהוג על־פי הנורמות שקבע בית־המשפט. גם בגל המעצרים הקרוב, שלבטח התחיל סמוך לאחר הפיגוע.

מקלחת אחת ליום

העצירים הבטחוניים פנו לבית-המשפט בבקשה שיורה לשירות-בתי-הסוהר לאפשר להם לעשות את צורכיהם בפרטיות ולהתקלח פעם ביום. "אין משאבים", אמרה הפרקליטות

כשנמוג העשן מעל אתרי הפיגוע, מגיעים אנשי חסד-של-אמת לאסוף את חלקי הגופות, המג"בניקים ושוטרי הסיוור מרחיקים את

גם ברגעים הקשים יש לשמור על החוק. רחנטל (צילום: הלל כהן)